

משטרת ישראל
אגף תמיכה לוגיסטית

נוהל			נהלי את"ל
מספר: 04.04.12	תת-פרק: מדור תובלה	פרק: מחלקת תחבורה	

שם נוהל: הוראות בטיחות בנהיגה בטרקטורון	תאריך פרסום: 01/01/2015
	תאריך תחילה: 01/01/2015
	תאריך ביטול:
	נוסח: 2

תפקיד: ר' חו' בטיחות בתעבורה	עורך הנוהל: רפ"ק ויצמן יצחק
תפקיד: ר' מת"ח	מאשר הנוהל: נצ"מ יעקב לזר

מספר נוהל ישן: 04.3.06.9.012

1. כללי

1.1 במשטרת ישראל קיים רכב מנועי מסוג טרקטורון . הטרקטורון מכות תקנות התעבורה חייב ורשאי לנסוע רק בשטחי עפר ואין לא רשות להשתמש בו על כל סוג של כביש.
ברכב מנועי מסוג שכזה יש הרבה סיכונים בנהיגתו לכן נוהל זה באה לפרט את כללי התנהגות בנהיגה.

2. מטרה

1.2 לפרט את הוראות הבטיחות לנהיגה בטרקטורון.

3. אחריות

- 3.1 רמ"ח סיור ושיטור.
- 3.2 רמ"ח מבצעים מג"ב .
- 3.3 סממ"רים .
- 3.4 ק' אג"מ מחוזי / מרחבי / מג"ב
- 3.5 ק' את"ל מחוזיים / מרחביים / מג"ב .
- 3.6 קציני / סמלי תחבורה ביחידות .

4. הגדרות

עמוד 1 מתוך 7	נוהל את"ל 04.04.12

- 4.1 **טרקטורון** – עפ"י תקנה 1 לתקנות התעבורה שנתקיימו בו כל אלה:
- 4.1.1 הוא נע על ארבעה גלגלים לפחות.
  - 4.1.2 אופן הישיבה עליו הוא כשרגלי הנהג משני צדי המושב.
  - 4.1.3 ההיגוי שבו נעשה באמצעות כידון.
  - 4.1.4 הוא מצוין ברישיון הרכב כטרקטורון.
- 4.2 **נהג** – שוטר מג"ב / משטרת ישראל, מתמיד / מתנדב הנוהג בכלי, אשר הוסמך ע"י מדור תחבורה ותובלה או ע"י מדריך נהיגה במג"ב במסגרת הכשרת נהגי טרקטורון ומשמש כמפקד הכלי.
- 4.3 **מורכב** – שוטר מג"ב / משטרת ישראל, מתמיד / מתנדב.
- 4.4 **מוביל** – נהג אשר הוגדר מראש ע"י מפקד היחידה כמפקד הכלים ומוביל בשטח עד 4 כלים.
- 4.5 **נת"ב** – נקודת תורפה בטיחותית.

5. מסמכים ישימים

- 5.1 פקודת ותקנות התעבורה.
- 5.2 פקודת המשטרה מס' 15.7.01-15.7.09.
- 5.3 הפעלת טרקטורונים מס' 20.220.197 (מחלקת סיור ושיטור).
- 5.4 חוברת לקצין בטיחות במ"י בהוצאת מחלקת הבטיחות.

6. תוכן הנוהל

- 6.1 תנאים מקדימים והכנות
  - 6.1.1 סמכות מאשרת
    - 6.1.1.1 תנועת הטרקטורון תאושר ע"י מפקד יחידה / מפקד תורן ביחידה, מ"פ / מפקד תורן פלוגתי, ר' משרד סיור / קצין תורן בתחנה ומעלה.
    - 6.1.2 הסמכות מקדימות
      - 6.1.2.1 התנועת הטרקטורון והנהיגה בו תיעשה אך ורק ע"י הנהג.
  - 6.2 בדיקות מקדימות
    - 6.2.1 לפני היציאה לשטח יש לבדוק את תקינות הטרקטורון, הבדיקה תכלול:
      - 6.2.1.1 בדיקת מפלס – שמן מנוע, נוזל קירור, דלק, נוזל בלמים.
      - 6.2.1.2 בדיקת שלימות צמיגים, חישוקים ומסבי גלגלים.
      - 6.2.1.3 בדיקת לחץ אוויר.
      - 6.2.1.4 בדיקת כידון (שלימות חיצונית ולא מתנדנד, היגוי מלא ותנועה חופשית).
      - 6.2.1.5 בדיקת מצערת דלק. (נעה בחופשיות).
      - 6.2.1.6 בדיקת תקינות ידית בלם קדמי ואחורי ולחצן הפעלת נעילת בלם יד.
      - 6.2.1.7 מצב גומיות אטימה של גלי ההינע.

- 6.2.1.8 צינורות בלם תקינים ולא נוזלים .
- 6.2.1.9 בדיקת תקינות מתגים – התנעה, תאורה, ונוריות חיווי .
- 6.2.1.10 בבדיקת תקינות מכלי – דלק, שמן מנוע, נוזל בלמים ונוזל קירור – אינם סדוקים ו/או נוזלים .
- 6.2.1.11 מושב תפוס היטב .
- 6.2.1.12 מערכת בלמים תקינה – בדיקה בנסיעה איטית .
- 6.2.1.13 ווידא מצב הילוכים ב- "P" - חניה .
- 6.2.1.14 בבדיקת תקינות וניקיון פנסים .
- 6.2.1.15 מכסה פנל גישה קדמי ותא אחסון אחורי תפוסים היטב .
- 6.2.1.16 בבדיקת תקינות מתג ומערכת העברת הנעה מ- 2X4 ל- 4X4 .
- 6.2.1.17 לפני ההתנעה ילחץ הנהג על הבלמים .
- 6.2.1.18 לפני תנועת הטרקטורון יש לוודא שאין אנשים או ציוד מלפני הטרקטורון ומאחוריו בתחום של 5 מטר.

6.3 הוראות טיפול/אחזקה

6.3.1 תדלוק טיפולים

- 6.3.1.1 תדלוק הטרקטורון יתבצע כאשר המנוע דומם ומטף כיבוי נמצא בהישג יד הנהג והמורכב לא ישבו בכלי.

6.3.1.2 תיקון תקר (פנצ'ר)

- 6.3.1.2.1 יש לוודא שהכלי עומד בעצירה מוחלטת ע"י נעילת בלם יד.
- 6.3.1.2.2 פתיחת האומים הראשונית וסגירתם הסופית תיעשה כאשר הכלי יציב וארבעת גלגלי הטרקטורון על הקרקע.
- 6.3.1.2.3 בעת החלפת גלגלים יעמוד מאבטח שתפקידו למנוע נפילת הכלי.
- 6.3.1.2.4 תיקון התקר יבוצע בהתאם להוראות .

6.3.1.3 בדיקת מרכב תחתון

- 6.3.1.3.1 יש לוודא שהכלי עומד בעצירה מוחלטת ע"י נעילת בלם יד .
- 6.3.1.3.2 נהג הכלי יבצע בדיקה ולידו יעמוד מאבטח כדי למנוע את נפילת הכלי.

6.4 הוראות תפעול

- 6.4.1 לבוש ומיגון אין לנהוג בטרקטורון ללא אביזרי הבטיחות הבאים : קסדה רכוסה היטב, חליפת מיגון או שכפ"ץ, מגני ברכיים, משקפי אבק, חגורת גב, נעליים גבוהות, ביגוד ארוך וכפפות.

6.4.2 הוראות ייחודיות

- 6.4.2.1 מספר נוסעים - אין להסיע יותר ממורכב אחד על הכלי.
- 6.4.2.2 על מפקד הכוח חלה החובה לידע ולתדרך את הכוח לפני כל פעילות, בדגשים הבאים: כאמור בהנחיות הרשומות בתיק נתבי"ס גזרתי / ניהול סיכונים.
- 6.4.2.3 לא ינוע טרקטורון ללא קשת התהפכות אחורית.

6.4.3 חציית כביש תיעשה לאחר נקיטת כל אמצעי הזהירות הנדרשים

- 6.4.3.1 בחירת מקום חצייה בו יש שדה ראייה רחב לשני הכיוונים.
- 6.4.3.2 הצבת מאבטחים במידת הצורך.
- 6.4.3.3 המאבטחים לא יעמדו על הכביש אלא בשוליו ויסמנו למכוניות חולפות להאט.
- 6.4.3.4 בכל מקרה לא תבוצע חציית כביש סואן.
- 6.4.3.5 יש להתאים את מהירות הנסיעה לתנאי השטח.
- 6.4.3.6 במקרה של חשש להתהפכות יש לנטוש את הכלי ע"פ תרגולת התהפכות, בכל מקרה אין להוריד רגל לתמיכה.
- 6.4.3.7 אין לעלות או לרדת מן הטרקטורון כאשר הוא בתנועה.
- 6.4.3.8 הכלים בשיירה ייסעו אך ורק אחרי הכלי המוביל. אין לבצע עקיפה אלא אם ניתנה הוראה מפורשת לכך.
- 6.4.3.9 יש לשמור על רווחים בין הכלים: מרחק בטיחות, מרחק אבק ושמירת קשר עין.
- 6.4.3.10 כלי המגיע למכשול יאט את נסיעתו ויסמן לכלי הבא אחריו.
- 6.4.3.11 בין כל הכלים הנעים יהיה קשר אלחוטי רציף.

6.4.4 מעבר מכשול/מעלה

- 6.4.4.1 המוביל בשטח אחראי לבדוק כל מכשול ולתדרך את הנהגים על דרך מעבר המכשול בעת הצורך.
- 6.4.4.2 הכוונת הכלים בעת מעבר מכשול תבצע מהקרקע.
- 6.4.4.3 במעבר מכשול ישב על הכלי אך ורק הנהג.

6.4.5 מעבר מכשול מים

- 6.4.5.1 אין לחצות מכשולי מים בהם גובה המים מעל גובה העליון של הצמיגים.
- 6.4.5.2 במעבר מכשולי מים יש לנסוע עם מצערת הדלק במצב קבוע.
- 6.4.5.3 יש לאבטח כלי הצולח מכשול מים ברצועת גרירה לכלי שני היכול למשכו מהמים בעת מצוקה, המשיכה תבוצע בצורה מבוקרת ע"פ תרגולת גרירה וחילוץ.
- 6.4.5.4 אין לחצות אפיקי מים בשיטפון.
- 6.4.6 תנועה עם הטרקטורון בלילה /ראות לקויה כל ההוראות החלות על תנועה ביום חלות על תנועה בלילה (או שהראות לקויה) כולל השינויים שלהלן(כתוצאה מנת"בים אפשריים):

6.4.6.1 מהירות מקסימלית בלילה 30 קמ"ש.

6.4.6.2 לא יבצע נהג נסיעת לילה, אלא לאחר שתרגל וביצע נהיגת יום.

- 6.4.6.3 בכל פעילות מבצעית מתוכננת, באימונים ובתרגילים יש לנהוג בהתאם להוראות הבטיחות לעניין סריקה וסיור מוקדם של צירי הנסיעה בלילה.
- 6.4.6.4 התנועה בלילה/ראות לקויה תתבצע באורות מלאים או ע"י שימוש באמצעים לראיית לילה בלבד.
- 6.4.6.5 בעת תנועה ללא אורות יוודא מפקד הכוח, כי הנהגים רואים היטב באמצעות האמצעים לראיית לילה.
- 6.4.6.6 בעת תנועה ללא אורות ובשימוש אמצעי ראיית לילה, יש לסמן את הטרקטורון ע"י מקור אור מאחור.

6.5 גרירה

- 6.5.1 גרירה תבוצע רק ע"י נהג שעבר אימון תרגולת גרירה וחילוץ.
- 6.5.2 חובה על הנהגים בכלי הנגרר והגורר ללבוש את אביזרי הבטיחות כאמור בסעיף 5.4 (1) בהוראה זו.
- 6.5.3 בגרירה ישתמשו ברצועות גרירה ובנקודת עיגון בוהגריה בהתאם להוראות.
- 6.5.4 במקרה של בעיה קריטית פתאומית, המחייבת עצירה מידית של הכלי הנגרר תבוצע בלימת חירום.
- 6.5.5 כל עצירה אחרת של הכלי הנגרר תבוצע בצורה איטית ומבוקרת בהתאם לתנאי השטח – סיבוב, מכשול, מהירות וע"פ הסימנים של נהג הכלי הגורר.
- 6.5.6 על הכלי הגורר ועל הכלי הנגרר יימצאו נהגיהם בלבד.
- 6.5.7 בעת הגרירה לא יימצאו שוטרים בקרבת הכלים.

6.6 חניה

- 6.6.1 יש להשתדל להחנות את הטרקטורון בשטח מישורי, אם אין הדבר אפשרי יש להניח לפני הגלגלים או מאחוריהם מעצורים (אבנים) למניעת הידרדרות, וזאת בנוסף לנעילת הבלם.
- 6.6.2 אין לשכב לפני הטרקטורון או אחרי.

6.7 הובלת הטרקטורון

6.7.1 העמסה הורדה והובלה

- 6.7.1.1 העמסה או הורדה של הטרקטורון תבוצע אך ורק בגרור להובלת טרקטורון וע"ג דלת העמסה / הורדה אחורית כשהגרור מחובר לוגרירה של הרכב הגורר. ובאמצעות מכוון.
- 6.7.1.2 בשעת העמסת הכלי או הורדתו יחבוש הנהג קסדה.
- 6.7.1.3 בזמן העמסת הכלי או הורדתו יש לוודא שהציוד קשור היטב לכלי.
- 6.7.1.4 בזמן העמסת הכלי או הורדתו תהיה ידית ההילוכים בהילוך ראשון או אחורי (רוורס). יש להימנע מלחיצות פתע על מצערת הדלק או בלימות פתע, ע"מ למנוע החלקת הכלי מדלת העמסה / הורדה.

6.7.1.5 העמסת הכלי או הורדתו תבוצע לכל כלי בנפרד .

6.7.1.6 יש לבלום את הכלי בגמר ההעמסה בעזרת נעילת בלם יד .

6.8 איסורים והגבלות עפ"י תקנה 39 ב' לתקנות התעבורה

6.8.1 נסיעה על הטרקטורון תהיה לצורך אימונים, טיפולים ופעילות משטרתית בכלל ומבצעית בפרט .

6.8.2 ככלל חל איסור לנסוע על כביש, למעט במקרים הבאים :

6.8.2.1 נסיעה בכביש פנימי בתחום מושב וקיבוץ.

6.8.2.2 בעת אירוע מבצעי , אולם הנהג יעשה כן רק במידה הדרושה למילוי התפקיד המוטל עליו.

6.8.3 מהירות מכסימלית מותרת 40 קמ"ש או 30 קמ"ש בנהיגת לילה /ראות לקויה.

6.8.4 הנוהג בטרקטורון לא יסיע עליו אדם נוסף אלא אם כן קיבל היתר לכך מאת רשות הרישוי וההיתר נרשם ברישיון הרכב.

6.8.5 לא ינהג אדם בטרקטורון ולא ירשה לאחר לנסוע עליו אלא אם הנוהג וכל נוסע חובשים קסדת מגן.

6.8.6 העומס המרבי על הכלי לא יעלה במשקלו על המותר , יש לחלק את העומס באופן יחסי בין החלק הקדמי והאחורי, כל זאת ע"מ שתושג יציבות מרבית ואחיזת קרקע בטוחה בזמן תנועה .

6.8.7 יש לקשור את הציוד כדי למנוע פגיעה בנהג במורכב ובציוד .

6.8.8 אין להשאיר כלי מותנע ללא השגחה .

6.8.9 אין להפעיל את הכלי במקום סגור ולא מאוורר .

6.8.10 כל כלי ינוע עם מטף כיבוי וערכת ע"ר .

6.8.11 אין לעשן או להדליק אש במרחק של 5 מטר מהטרקטורון .

7. נספחים

7.1 לא ישים.

דף עדכון

מס"ד	תאריך העדכון	מהות השינוי /העדכון
1	1.1.2015	עדכון מקיף של הנוהל, בוקר ע"י סני"צ בגימ' עזריקם שובלי

עמוד 6 מתוך 7

נוהל את"ל 04.04.12
